

НЕВЕРБАЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

Вивчення мовленнєвої діяльності, а особливо, явищ, які проводжують усне мовлення та беруть участь у передачі інформації в процесі комунікації є однією з актуальних проблем сучасної лінгвістики. Цей інтерес зумовлений необхідністю встановити всю сукупність чинників, які впливають як на форму, так і на зміст мовленнєвого висловлювання.

У процесі спілкування система обміну жестами як акт комунікації передбачає наявність: а) відправника повідомлення (адресанта), б) каналу, через який передається повідомлення у просторі та часі, в) одержувача (реципієнта), який вміє розпізнавати знаки за допомогою наявного у нього арсеналу оперативних одиниць. Сприймаючи виразні рухи іншого, інтерпретуючи та позначаючи їх, реципієнт створює основу для судження.

З-поміж розмаїття виразних рухів можна виокремити набір достатньо усталених, очевидних та однорідних невербальних компонентів, які використовуються у суспільстві та передаються засобами комунікації.

Кожна людина формується як особистість у певному оточенні, тому при спілкуванні між членами різних спільнот, носіями різних мов і культур, важливою передумовою для порозуміння є знання того культурного середовища, в якому вона виростила.

Вивчення мови жестів — це вивчення та осмислення форм пізнання культури, звичаїв, традицій народу. При цьому воно повинно бути обов'язково порівняльним, міжкультурним, тому що спостерігаючи «зсередини», важко встановити національну специфіку різних явищ у певній лінгвокультурній спільноті. Цей процес набуває особливого значення в наш час у зв'язку зі збільшенням міжмовних і міжкультурних контактів.

Національно-культурний компонент, як правило, не має розгорнутих формальних показників у мовному знакові та визначається імпліцитно на основі асоціації з внутрішньою формою і

змістом сукупного актуального значення тієї чи іншої мовної одиниці.

Багато жестів у різних народів відрізняються за своїм змістом, хоча й збігаються за формою. Проблема національних особливостей комунікації полягає в тому, що різним культурам властиві розбіжності невербальної поведінки комунікантів. Незнання мови жестів народу-носія, мова якого вивчається, може призвести до непорозуміння, а іноді й до прикростей.

*Циркун О. І., старш. викл.,
Романюк О. І., старш. викл.,
кафедра іноземних мов факультету МЕІМ*

ВИКОРИСТАННЯ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ФАХОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

На сучасному етапі розвитку української держави зростає попит на фахівців, які не тільки володіють цілою низкою різноманітних знань, але й можуть ефективно їх застосовувати, адаптуючись до середовища, яке постійно змінюється. Різноманітні тренінгові технології дозволяють сформувати професійні якості майбутніх фахівців у реальних і умовних ситуаціях, активізувати пізнавальні інтереси, що дає можливість студентам отримати певний практичний досвід під час навчання в університеті та поліпшити свою конкурентоспроможність на ринку праці. Тренінги дають можливість студентам випробувати себе в новій ролі, не хвилюючись про відношення інших до цього і, таким чином, набути нових навичок. Уміння працювати в команді та приймати нестандартні рішення, які студенти отримують під час тренінгів, особливо необхідні в умовах подолання кризових ситуацій.

Сучасний дискурс фахової іноземної мови передбачає комплексний та системний підхід у застосуванні тренінгових технологій. Використання таких форм і методів роботи, як мозковий штурм, робота в малих групах, робота в парах, рольові ігри стали характерною ознакою занять з іноземної мови. Всі види тренінгових завдань передбачають вміння проводити презентації. Майбутні фахівці повинні вміти не тільки створити цікаву,